

עלם-הבא-ירידען / ש. ניגער

אפשר רפהך פון הערבעאש? לעונת אידל, הינט — אַ פְּנִימָה אָנוּ נְדִעָה לְאָגָן, ו' פָּנָה
ט אַזְּדָה אֲנָשׁוֹקָלָעַ דַּי לִיטְעָרָמָה אַלְיָה אַתָּה
לְשָׂאֵר הוּא אָנוּ דָּעַ לְעֵזֶר פָּה חָדָר בְּעִירָנָא-
ט אָנוּ דָּעַ צְקוֹנָמָט? — דָּם אָנוּ אַיְמָנָלָד — גָּזָע עַר אַנְפָעָן
אָנוּ אַיְצָמָט. דָּס אָזְּ אַזְּ אַזְּ אַזְּ אַזְּ אַזְּ אַזְּ אַזְּ
עַנְעָרָגָט וְעוֹן מַדְלָעָה זָעָלָן — יַעֲדָר
עַד זִין פִּתְגָּנָבָים — זַק אָזְּ דַעַם הַלְּגָנָעָן
פָּאָזְּ אַבְּוֹת. אַנְפָלָעָן אָנוּ מַמְּלִיאָה דַי פְּרָאָלָעָם פָּוֹן דָעַר וְעַגְעָנָהָרָת,
פְּרִיחָעָר הוּא אַלְגָּא, אָנוּ וְאָסָמָעָד מַעַד מַעַד פָּתָח אַיְתָה
אַיְתָה, שָׁוֹץ, גָּלִיךְ אַיְפָן אַטָּם, וְאָסָמָעָד מַעַד מַעַד מַעַד
גַּלְמָת אָנוּ אַיְתָה עַד שְׁבָת, אַלְיָה וְכָנָעָר אָנוּ מַעַי
מִלְתָּיָן שְׁבָת אָנוּ מִלְתָּיָן עַמְגָשָׁת.
אַפְּנָעָר אָנוּגָּעָר צְקוֹנָמָט — אָנוּ שְׁבָת — יַהְוָהָיִתָּם
הַאֲלָמָת נְשָׁטָה פָּוֹן דַי עַזְּקָמָט-מָעָגָה. יַי מַטְנָה אַנְדָּחָת
נְשָׁטָה וְדַלְמָשָׁנָה וְעַנְעָן וְעַמְמָה יְמָם שְׁבָת,
וְפָאָטָה תְּעִנְוִתָּם, אַבְּנָאָפְּנָצְבָּאָסָטָעָן זָהָן אַזְּדָה
פְּאַנְבָּאָעָיָה מִיטָּא שְׁטָקָעָלָה תְּהִוָּתָן אָנוּ בְּעִירְמִינְקָעָה
מַטָּה אַגְּלָוּלָעָלָה עַיְן הַמְשֻׁוּדָה...! דָּם אָנוּ אַזְּ
לְיַדְנִיְעָה-שְׁטָמָעָר אָנוּ אַלְפְּרָנְטָבָּאָסָטָעָר פָּאָזְּ אַעַזְּ
אַפְּרָטָמָעָן יַאֲשָׁקָּיָת, וְאָסָמָעָד מַעַד אַפְּרָטָמָעָן פָּאָזְּ
וְסְטָמָעָן.
אַגְּמָאָל, אָנוּ דָעַ צִוְּתָה פָּוֹן דָעַ עַמְנָגָגָפָאָצָעָן אָנוּ
כְּנָעָבָד-אַזְּיָאָפָעָ, אַפְּגָעָן מַד גְּדוֹלָה אַנְמָעָבָד-קְדָשָׁקָיָת.
הַנְּמָת עַז פָּוֹן סְרָדָה אַפְּלָזָאָיָסָגָעָמָעָקָט דַי תְּפָלָתָה,
וְנָאָז עַס וְעוֹטָט אַיְסָגָעָדָיקָט אַגְּלָוּבָעָן אַגְּלָוּבָעָן דַי
צְקוֹנָמָט בָּזָעָם דַעַם יַדְשָׁעָן פָּאָלָה. יַי תָּאָמָה גְּנָעָתָמָה
אָנוּ גְּנָהָתָן אָנוּ גְּוָאָלָאָלָה גְּוָוָהָלָעָט דְּגָוָהָלָעָט דְּגָוָהָלָעָט
אַגְּמָאָל. אַיְבָּזָדְזָקָנָמָט-יַאֲשָׁקָּיָת הַגְּמָנָהָמָת
עַפְלָם אַמְּנָה אַגְּנָעָלָה-אַטְאָפָעָה, הַתָּאָת יְמָנָה עַבְרָה +
זְדָוָשָׁקָיָת פָּאָגְעָשָׁלָט מַטְזָה זָהָן. אַגְּנָר אָסָמָעָד
דַי מְפָזָה — אָנוּ אַגְּלָוּבָעָן-יַאֲשָׁקָּיָת אָנוּ גְּנָעָתָן
בְּאָדָה שְׁעָפָעָ-יְשָׁעָה, וְזָהָן אַגְּוּזָעָר סָאָרָת
זְדָוָשָׁקָיָת. יְעַנְגָּה תָּאָת אָנוּ אַגְּבָעָנָה-לְאָגָן אַגְּשָׁתָה
— וְעַבְעָנָה-אָמָת, גְּלִישָׁמָתָן פָּוֹן יְזָרָעָם. זָאָס אַגְּשָׁתָה
עַטָּה אָנוּ בְּלִיבָּעָן פָּוֹן אַטָּה דַעַם סָאָרָת
אַגְּשָׁתָה?
לְאָנָד? צְקוֹנָמָט?
צְרוֹ-וָאָס גְּנָעָמָעָן דַי פִּלְפָט פָּאָזְּ דַעַם יַהְוָהָיִתָּן
עוֹז אָזְּ אַלְעָלָעָלָה לְעַנְעָרָעָן פָּוֹן דָעַר וְעַלְמָת? צְרוֹ-וָאָס
עַזְּוָעָן אָן שְׁמָדְזָוָעָן אָן הַלְּפָעָן אַנְטוֹזָלָעָן דַי
אַגְּמָזָה, דַי גְּנָמָט. דַי וְסְעָנָשָׁאָט. דָעַר
עַד שְׁפָרָאָד — זָהָן דָעַן אַגְּנָמָט?
לְגַלְמָת וְזָאָגָּנָמָט, אַטְזָה זָהָן :: מְתָה :: דְּלָאָפָעָן
אַגְּנָשָׁת. וְזָעָנָעָן זְנָקָנָבָט-הַעֲדָן, עַלְבָּה-הַבָּא
4.

פָּרָא דַּן דְּרוֹתָה דְּאַמָּת וְאֵוֹד אֶלְגָּוּעַ. עַד דְּאַת
אַיִּפְּן קְמֹפָח בְּזַן מִשְׁיחָת צִיּוֹנָה נְשֻׁטָּמָב גַּמְזוּת
קְדוּם אַיִּן מְדֹאָעָן יְדִישָׂה פָּאַלְכָּס-לְעָפָן בּוֹמָת הַהָּה. דְּעַמָּה
אַז אֲפִילָּה דַּעַר אַיְנְגָלָעָר יְזַד הַאָתָּה נָאָד גַּעַט
שְׁכִּיבָּזָה אַפְּגָלְלִינְגָּת אַיִּת דַּעַר צִיּוֹן, וְעַד גַּעַט
צִוְּקָנוֹפָט - יְזַד אַז נְשִׁטָּמָב כְּזִקְנָפָט-בְּזָקָן דָּעַם. אַבְּעַד
כְּלָר קְגָנָעָן נָאָר מְבָעָן דְּשִׁירָה וְוָעָגָן דָּעַם. אַבְּעַד
קְשָׁאָתָן אַס אַז נְשִׁטָּמָב כְּזִקְנָפָט-בְּזָקָן. מִלְּדָעָן
קְזָבָן אַז וְעַדְעָן דַּזְּוֹחַת שְׁרִיט אַז מְרִיט. דַּזְּהָת אַז
שְׁלָזִין דְּעַדְעָן. דַּזְּגָנָעָן אַצְמָגָעָתָקָה אַז דַּעַר
גְּזָדְשָׂעָר גְּשִׁלְמָכָע וּשְׁתִּמְשָׁלָע עַמְּזָע אַז בְּעַזְיָה
כְּעַזְמָע וּוּלְרָהָה, וְזַי דַּזְּעָפָלָע בְּזַן צִקְנָפָט-זִקְרָיָהָה. אַז
אַז דַּזְּעַטְעַט-6-5 צְעַדְגָּדְלִינְגָּי אַהֲרָהָת מְעַזְיָה בַּי
אַנְגָּהָת דְּאַמְּשָׁת זִיְדָה, מְעַדְגָּהָת וְאַדְגָּהָת וְזַי, צִקְנָפָט גַּזְבָּנָפָט אַז וְזִדְעַמְּתָאָל צִקְנָפָט". 4
דַּעַר אַיְצָה אַז אֲפִילָּה מְשִׁיט קִיזָּרְמָקְבָּמְקָבְּזָה - אַז
בְּזָבְשָׁעָן נְבָכְעָן אַז מְאַלְגָּעָה: עַמְּזָע אַז גַּעַט
דְּדָלְמָהָת - בְּזַן פְּצָצָס, חִזְעָרְשָׁע דְּלָלְמָהָת" - וְזָעָגָן
שְׁפַט עַד. -

סִי: אַיִּן פְּאַתְּשִׁי, קִיזָּרְמָקְבָּמְקָבְּזָה אַתְּ נְשִׁטָּמָב
נְעַמְּנָת הַאָפָעָן בְּזַי אַגְּזָנָה קִיזָּרְמָקְבָּמְקָבְּזָה אַיִּבְגָּזָה
אַהֲרָהָת פְּרָאַרְאָמָן אַז נְעַמְּנָה גְּנַעַמְּנָאָרָת-אַרְבָּעָת, אַבְּיָשָׁה
שְׁלִיל וְעַדְגָּזָה אַז דַּזְּעָפָלָע אַז יְזִידָהָעָרָה אַז
צִוְּעָשָׂע - בְּזַן דְּגָנְדָעָר אַז פְּרָהָרָדָע וְעַנְעָן גַּעַוְעָן וְיַסְטָגָעָן אַז
אַזְיָעָר דְּשִׁזְבָּעָר יְזִידָהָעָרָה אַזְיָעָרָה. נְשִׁיט קִיזָּרְמָקְבָּמְקָבְּזָה
עַרְשָׁע אַזְעָלָמָעָן. הַדָּבָר אַמְּבָעָרָת אַז - אַיִּם
שְׁלִיל לְאַגְּנָעָן יְאָהָד - שַׁן, דְּבָנָהָד וְעַגְּנָעָן גַּזְוָשָׁע
דַּי וְאֵם הַאָפָעָן וְזַי גַּעַדְגָּדָע. אַיהֲרָהָת פְּאַלְקָס-פְּאַרְשָׁה, צִוְּעָשָׂע
פְּבָעָט אַזְיָעָרָה אַז יְזִידָהָעָרָה אַזְיָעָרָה. אַזְעָלָמָעָה אַז
עַבְּעָדָע וְעַבְּעָדָעָה אַזְיָעָרָה אַזְיָעָרָה. עַנְעָן מְגָעָן וְעַלְלָן
הַזְּהָה, אַלְעָשָׁנָסָעָן צִי וְעַלְעָדָן אַלְמָבָט אַז דַּעַם יְזִידָהָעָר
לְעַבְּעָדָע. אַזְיָעָרָה אַזְיָעָרָה אַזְיָעָרָה. אַזְיָעָרָה אַז
אַזְיָעָרָה אַזְיָעָרָה אַזְיָעָרָה. אַזְיָעָרָה אַזְיָעָרָה.

אשפאנעל נירשען גולדנערק יוסט מאָרְשַׁאלָעַס (אַלְכּוֹרִיךְ)

תאמער אין אונז געוען אונסעל צפוש איזיך דער
וואלט און אויף אונז אונגעשטיינען אַ שפאנעל-ג'יינער
סארטנד נידקען.
געחת זיך אַיזט מלט אַ שטעהנעלע, און דהוינערין
שפאנעלע געדת אַ גענדראנטשיט, און לעז און
וואו אַזדרכן אלט אָודם ניעט מאפען — פִּיאַתְּ צָ
פִּיאַתְּ פִּיאַתְּ אַזְּדוֹתְּהָ צָבֵי אַלְּיהָ — הָאָזְּ נֶאֱזָר אַזְּ
צָבֵי דָּרְכְּעָלְעָן אַזְּ אַזְּ דִּי וּלְבָעָנְעָן : זָהָאָן
דער פּוֹן רָאַדְּיאָ.

עד דָּרְכְּעָט אַזְּ מַעַן אַ פְּרָאָגָעָן :

— פְּחָמָעָט עַד — חָלָט אַ מעֲנַשְׁתָּוּ וְ אַדְּ בָּתָּ
גָּאָר גַּעֲלָמָעָן אוֹיְבָן דַּי גַּעֲרָאָקָעָן צָזָמָעָטָסִים ?
אוֹזְרָעָן עַד עַמְּפָעָט זָזָלְיאָן :

— קָיְיָ מַאל נַעַשְׂתָּו .

— אַפְּנָעָר אַזְּ הָעָד — דָּרְכְּעָלְעָט עַד — דָּרְכְּנָעָן
דָּרְדָּא וְ אַזְּ מַשְׁמָשָׂ דָּמָט פָּאָל אַזְּ טָזְזָר
מַזְדִּיקָט .

— אַפְּנָעָר צָזָוָמָ — פְּזָעָט צָעָן אָדָם — דָּאָיָט
סְמִינָה דָּמָ ?

לְאַחַת עָתָּה —
— וְאַתָּה הַיִּסְתָּחַט — זָוָנָה עַד — צָזָוָמָ אַ מעֲנַשְׁתָּו
בְּעַדְאָרָה גַּגְמָאָסְטָקָ ? דָּמָט עַמְּטוֹוֹיְקָעָלָט דָּזָד יְזָמָסָט
סְזָלָעָן .

— אַזְּ חָאָמָ אַ שְׁמִינִיגָּר — פְּזָעָט צָעָן — בְּעַדְאָרָה
סְמִינָה מַסְקָלָעָן ? גַּעֲהָסָט וִידָּאָקָעָן צָוָט שְׁמִינִילָעָן ?
דָּעָר סְפָּה אָזְהָ אַזְּ עַד — בְּלִיְדָגָט זָד , אַזְּ וּנְדָרָת
בְּרָגָ� אַזְּ דָּרְכְּלָעָט נַאְזָנָיְנָהָגָת אַזְּ אַזְּ .

אוֹ אָדָם שְׁפָאָרָט אַזְּ פְּעַרְיוֹתָהָרָן אַ גַּעַטְפָּרָעָן
וְעַגְעָן דָּרְדָּא קָנוּ עַד אָדָם אַמְּפָגָנוּ אַזְּ :

— וּוּמָ, דָּעַנְקָת אַיְהָ, וּוּשְׁטָ צָיְ אַזְּ דָּרְגָּעָן ?
עַמְּפָעָט מַעַן אָדָם, פְּעַדְשָׁעָט דָּזָה, אַזְּ נִישָׁת
מוֹוִיסָט אַזְּ נִשְׁתָּמָנִיל אָדָם וְיָסָעָן :

— וּוּנְזָ אַזְּ דָּאָט אַפְּנָעָר — זָאָט עַד — אַזְּ אַזְּ אָזְדָּא
בְּיַזְדָּא אַזְּ דָּזָה אַזְּ חָמָט זָד גַּטְזָה צָזָה אַזְּ גַּעַזְגָּעָן —
פְּעַרְבָּשָׁעָן, וְהָלָט אַזְּדָה שָׁוֹן גַּעַוְאָטָט גַּזְעָמָ רָעָה
גַּעַשְׁעָן, צָזָה וּוּשָׁט . אַגְּדָה וְהָלָט אַפְּלוֹן גַּעַוְאָטָט וְאַמְּ
פְּאָר אַזְּעָסָעָד עַם אַזְּ הַיְּטָ אַזְּ קְרָאָקָט ...

— מַאְזָ וְאַמְּשָׁעָ — פְּרָעָט מַעַן — וְהָלָט גַּעַזְעָן ?
— וְהָלָט אַזְּדָה — גַּעַטְפָּעָט עַד — נִישָׁת גַּעַעַטָּן
גַּעַשְׁעָן מַעַגְשָׁעָן זָזָ אַ לְּמַעְגָּרָן גַּלְמָ, אַזְּ אַזְּ
וְהָלָט גַּעַדְמָט וְעוּגָן וְאַמְּסָעָן צָזָה וְרָעָדָן ...

אלָעָר אַרְמָאָרָמָאָטָן תְּרָאָט עַר אָרוֹם בְּיַזְדָּא
איְ קָאָפָט . עַד וְזִיסְטָ גַּעַנְיָ, צָיְ דָּעָר מְלָאָט, וְעַזְעָמָן
עַגְעָתָה זָעָמָן אַזְּזָעָן אַזְּזָעָן אַזְּזָעָן אַזְּזָעָן אַזְּזָעָן
אַזְּזָעָן גַּעַזְעָן גַּעַזְעָן, אַזְּזָעָן גַּעַזְעָן אַזְּזָעָן אַזְּזָעָן
רָעָדָן . צָזָאָר עַד עַגְעָטָמָן דָּמָט מְזָיָּ, פְּאָלָט אַזְּ

ארמץ לאכני מעהר, ווּרְ רַיִכָּע
דער גראיסער פינא-האמיכער וועגעז זיך אוֹז וועגעז געלעכטער

לאכען. אפער איך קאן נישט לאכען פה מײַנע איז
בעגע זאכען. נוישט לאנג צז'יק האב איך צום ערשותא
באלל געלאלקט פיז זיה, וווען איך האב זיה דעדעהן
איך דער שפאניעסער הווערטע פון מײַן בלד, ביד-
און לִיבְטָמֶן. קענונדען אוֹזֵי מַעֲנוּג שפאניעס, האב איך
דאך גענקאקט שפאניעס. איך ביז געווען אוֹזֵי גַּעֲדוֹשָׁן
וזוֹ דאס ערְשָׁתָעָן מאָל שְׁפָלְעָן אוֹזֵק עַזְּבָהָן, אפער
אוֹזֵק דעם בלד האב איך זיך גענדאיפט קאנצענטויזער
פְּרִי נִישְׁתְּ צַיְּ מַאֲכָעָן סִיְּ פְּלָאַנְטָדְּ טִמְּן דִּי רִיבְּ.

דער עילְםָ לְאַכְּטָ אַם גַּרְנְנְסְּטָעָן פְּיָ אַ נְּסָ -
שפאניעס האנדלוֹן. אַיְמָעָ לְאַכְּעָן מַעֲלָדָה זַיְמִיכְּזָ
דעְפָּאָר זָהָם זַיְקָעָנוּ זַיְקָעָטָן גַּלְלִיבָּנוּ דִּי לְפָלָ-
סְּבָעָן פְּאָ רִיכְעָן. אַזְּ וַיְיָסְפָּן נְזָד אַלְיָהָה הַעַז אַזְּ
בַּזְּ נְאַזְּ גַּעֲוָעָן אַקְנָד פְּלָעָן אַזְּ לְאַכְּעָן פְּהָ יְזָעָץ
וְאַהֲדָוָל - שְׁפָם. הַיְגָעָן קָעָן אַזְּ דָאָסְבָּזְזָ נְשָׁמָן,
דאַמְּאַלְשָׁט אַפְּעָרָה האָב אַזְּ נִישְׁתְּ גַּעֲקָעָנָה קְרִיגְעָן עַפְּעָם
עַפְּעָם דָאָבָה אַזְּ גַּעֲלָאָנָה פְּזָן וְזָהָם עַמְּבָה האָז אַזְּ נְזָ-
מָכָבָן. אַזְּ אַזְּ אַזְּ מִינְטָעָמָה עַדְעָן אַזְּ גַּעַם.

— קאכעדייע קאו נישט דערקלערט וועגן, זאגט
באסלאמי, זוויל קינגרט קאו נישט דערקלערט פאָ-
זאמ מײַנישטען לאָכען. דעד עולם אוּז אַפְּצָד אַד אַז-
דעַר זעלבעֶר לאָגָע וואָס אָזָה, ער האָט זיך שׂוֹי
אנגעעהַן מיט מיט אָזָוּ פֿיל אַקְמָעַדִּים, אוּס ווּטַס
שַׁעֲוַיָּעַ אַדָּט נֵצְחָה לְאָכָעַן גְּלַאת פָּה אָזָי זיך אָז-
סְלַעַג. דערפָּאָר וועגען דֵי נִיעַ דַּעֲרוֹזָדִין בְּלִידָע
אנאַבְּתָהָן דַּעֲלִילְכְּתָעַדְגָּן פָּאָר דָּעַד אַקְמָעַדִּע. דָּם
צְגַעַעַן רְדֵד צֵדֵן תְּאַגְּדָלָגָעַן בְּרַעַנְתָּם אַדִּים שָׂאָ-
פָּעָר דֻּסְמָהָן.
— מענשאָנוּ פְּעַזְעָנוּ מַעַד פָּאָדָהָם אַד אלְיוֹן
לאָד אָפִי מַעַגְעָן לְעַצְמָעָן. אַד דָּאָבָד דִּיבָּר זַיְתָּן לְאָכָעַן,
פְּרַקְעָת אָזָי בְּזֵיתְעָד אָזָנָה. אַד בָּאָד אַקְמָעַדִּע זָמָן

שבעלט איך פָּאַר אַמְּנָשָׁע, והאַז יְהִי יְדֵיכֶם חֲדִיד בַּלְדָךְ. דָּאַם, פָּעַר-שְׂמֹחַ זָהָר, דָּאַת אָגָן אַלְעָמָם חַדִּיד
בַּלְדָךְ אַז וְזַהָּר אַז דָּוְנָאַס קָאמִישׁ; אַז מְעַנְשָׁה,
מְאַבְּאַמְּתָן צָמָם לְאַבְּעָנוּ מְלָאַנְעָנוּ מְעַנְשָׁהוּ יְדֵיכֶם דָּאַבְּאַד
צָמָם, אַז אַלְיָזָן – לְאַבְּאַטְּמָעָן עַד אַלְיָזָן וְעַנְגָּנָעָר אַז
חַלְבָּגָעָר. אַז אָאַת לְאַגְּזָעָנָעָס וְזַקְּדָעָנָעָס עַד בַּעֲרָהָתָן
שְׁבָר קְנָאָן-אַכְּתָּאָר אַבְּאַסְטָאָר קְמָטוּן.
אַגְּעָנָע לְאַגְּנָע שְׁוִיאָה וְזַה זְעַלְעָט קוֹיְנָעָט אַז,
וְזַה גַּעַלְעָכָטָעָר, פָּוּן דִּין שְׁפִילָעָן. עַד אַלְיָזָן פְּלָעָנָט
אַז אַפְּשָׁט מְעַלְאָבָעָן, שְׁמַיְיכָלָעָן גְּזַוְעָנָעָן בְּצָעָנָעָן, נְאַז
לְקַעַטְעָנָם הַעַשְׁתָּעָס עַס אַדְמָמָלְעָנָעָס אַז שְׁוֹעָעָנָעָס אַז שְׁוֹעָעָנָעָס
דָּעָר. דָּאַם אַז נִשְׁתָּחַת חַלְלָה דָּעַדְפָּאָר, וְהָאַס וְיִי פְּנִים
אַז, פָּאַטְּרוֹזָעָן" גַּעַחְאָעָן. דָּאַם לְאַגְּנָעָרְגָּעָר שְׁפִילָעָן
דָּעַבְּ דָּאַט אַפְּשָׁט אַבְּעַרְגָּלָאָמָט אַגְּנִיטִישׁ דָּעַרְפָּאָז
– זַה אַמְּתָע אַזְּיָאָד אַפְּעָן אַז אַפְּכִיכָּאָגָנָעָן.

אזרוי האט געדאגט מההאטמא גאנדי

פרוי לוייט דעם רומישען הומאריסט דאוד אמליבאדא

וְנִעַמֵּד אָנוּ דָּאַם, פַּן וְוָסֵם סָאָנוּ גָּאַרְנִישֶׁטֶם אַלְדִּין.
וְבִּעְנֵי אָן וְהָמֵן אָנוּ שְׂעִיר פָּאַרְבִּינָן.
וְלֹעֲתָעֵד אָנוּ דָּאַם וְוָסֵם קָרְבָּן שְׂעִיר אָנוּ נְפָנֵי נְדָבָן
אוֹ נִישְׁטָן אוֹ סְכָמִידָן.

ועשׂו זידעם דאבעו זיך געטראַיסטעט אָן זיך
נון אָן והאבען געוּינִיגט אָבען די ראנְסָ
די קענְסָן.

ליכט פז מוזר ? — אונדרא
אנדר ניעט חייז ליטט ::
* * *

ו. א. ניעט געלונגנער אַבעעַקעָה עניש וועיט אַג-
אַערְאַפְּלָאַס אַולְעָן בִּינְמָן.

אַכְרָאָנִיזּ פֿעָרֶל פֿוֹן תְּלוּמוֹד אָנוֹ מְדוּשָׁ

א מעונש דוחה נישט אפלאען זונכיע אנט
אנז אונגען זיך נאך צוּי פֿעלָה אַפְּטָען. (בתבנת טיז)
מאטס זיך
אנז איז שטוטעל געפֿונט זיך אַמְּטוֹן
אַמְּטוֹן פֿעוֹת אַזְּמָן אַזְּמָן, אַפְּגָר קְלָגָן.
אַזְּמָן רַאֲטָעוֹזָעָשָׂעָזָן דִּין שְׁמָתָמָן מִתְּזִין דְּגָמָה
אנז בְּזֵין אַצְּטָזָה
אַזְּמָן פֿלְעָנָה, אַזְּמָן אַזְּמָן אַזְּמָן עַקְאַמָּת
דָּאַט גַּעֲלָעָט דָּעָר אַזְּמָן דָּעָר חָבָה. (קְרִיבָה ט., טיז)
דִּין תְּוֹהֵה לְעַרְנָת דָּרָךְ-אָרָין, או אַבְּגָנָשׁ דָּאָרָה
עַסְפָּן כְּלִישָׁ נָאָר — וּוּן עַט גַּעֲלָעָט אַרְבָּה דָּעָרָת.
(דְּתַלְיָן פְּזָז.)
* * *
סָאָן: נִשְׁמָתָא קְיֻן פְּהָלָה, זָהָם זָאָל זִין אַינְגָּאנְזָעָן
רְזָק אָזְּעָי אַינְגָּאנְזָעָן אַזְּמָן. (זְרוֹשָׁ נִצְחָה פְּזָז.)
* * *
איָבָּז מִזְאָל מִזְאָן מִזְאָל נִשְׁמָת אַיְסְדָּעָן, זָהָם
דָּאָם הַדָּאָרָי פֿוֹתְּלָמָן, תָּא וָאָס וָעַט דָּאָם מִזְאָל דָּעָרָת?
(מְדִרְשׁ תְּהִלָּת ט.)
נוּזָּמָן גַּלְטָ דָוָרָק: אַבְּרָהָם שְׁלֹעֲזִינְגָּעָר
וּמִיל דָּאָם קְיֻרָּעָ לְעַרְנָת זִיךְ דָּעָרָפָן אַיְסָם זָו אַגְּעָן
נִשְׁמָת דָּאָמָר שְׁפָעַטְעָרָ נִשְׁמָת גַּעֲפָעָן,
נִשְׁמָת אַלְעָן כְּעַנְשָׁעָן, נִשְׁמָת אַלְעָן עַרְעָעָן אַוְיָ נִשְׁמָת
עַגְּטָעָן וּעַנְעָן גְּלָדָן. (נִבְמָת ק. ט.)
* * *
מִקְאָו פֿלְדָּהָן כְּלַעְנָעָעָ גַּעֲשָׁבְּטָעָן אַן דָּאָעָן
עַדְרָ עַיְפָהָהָלָגָן, נִזְּקָ פֿלְדָּהָן גְּזִיְּעָן גַּעֲשָׁבְּטָעָן.
(אַבְּתָח פְּזָז.)
* * *
הַיְגָעָר קָאו זִיךְ אַלְמָן נִשְׁמָת מַבְּעָן פְּאָ אַיְסָם
בְּדַעְעָהָלָטָן. (תְּעִנְתָּה ט.)
* * *
אַמְּאָל וּוּרְעָת גַּעֲמָבָט אַנְחָ, וְאַם דִּין אַנְחָ אַיְסָם
דִּין נִשְׁמָת אַנְחָ נִזְטָמָג נָאָר דִּין צִיְּטָ פֿאָדָעָרָת עַבְּדָ
(נִבְמָת א. ט.)
* * *
נִשְׁמָת דָּאָם אַרְטָ מַאְכָמָת גְּדוּסָם דָּעָם מַעֲנָשָׁן, נִאָר
דִּין מַעֲנָשָׁן דָּעָם אַטְטָ. (תְּעִנְתָּה כ. ט.)
מַדְאָרָף נִשְׁמָת זָהָם זִיךְ אַגְּנָדָן
נָא דִיךְ מַדְאָרָף נִשְׁמָת זָהָם זִיךְ אַגְּנָדָן
אוֹ שְׁפָעַטְעָרָ נִשְׁמָת גַּעֲפָעָן,
וּמִיל דָּאָם קְיֻרָּעָ לְעַרְנָת זִיךְ דָּעָרָפָן אַיְסָם זָו אַגְּעָן
(אַבְּיכָה ט.)
* * *

א געלגענער פגט מערט אונערופען זי
בעזעהצעניש. *

זי פראנטיזען האבען א דעך אצער בז רעטט.
די ענגלנדער — די נרײַס פִּיהַזְמָס-כָּאַטְמָע.
די דיטשען — די ווֹיְטָרָעָס קָאנֶסְטָמוֹעָז.
און בליז די הײַזְעָן האבען — איז פָּאַתְּ-פָּלָא
און כעדר גאנישט. *

הַזְּוֵסְעָן מְעֻנְשָׁעָן שְׂמָאַבְּעָן, אַבְּעָר וְזַעַּעַם מְעֻנְשָׁעָן.
קלְּינְעָן מְעֻנְשָׁעָן לְעַבְּעָן, אַבְּעָר וְזַעַּעַם מְעֻנְשָׁעָן.
עַמְּאַרְבָּעָן. *

א טְעַנְּאָר אַיז נְשָׁטָט עַפְּעָם אַנְדָּעָש, זַי די אַיז
בְּעַזְוִינְגָּן בְּזַי אַזְקָאָנטָט. *

אַזְּקָט אַפְּצָעָל בְּלִי קָאוּטָן אַנְשָׁרְבָּעָן
זְקָעָמָע. *

זְעַגְּרָמָט מְשַׁפְּטָמָעָן נְשָׁטָט, מְהַעֲנָגָט זַי פְּשָׁאָט אַזְּקָט
זְקָט גְּעַרְגָּט. *

שְׁבִּירְכוֹאָרָט פָּאָר באַקְסָעָן :
— אַפְּרָעָטָר פִּיסְמָן — אַיז אַפְּנָסָעָל זַעַּמָּן. *

המפען או נספחהה.. הימסת עם, אזות או "ג'אה", לאפער, אומעךראונגעראן מט ויך דאס געלר... אט ערירות ואזיך ייכער נספחהו וואקס... צי'ו'יטענען, אזוי מין טיערעדער פרײינַה שטעל איך ויך פאר די אטאָן עה זיכער אונגעשטיסען או ראמ אומגען נאנצע מעשה אונן אויך פון זיכער, או סיינַ שבּו גענארטן מיך נישט...
— דער שכְל אַיעַרעד וואלט איזיך זיכער נישט אונק, ראט נעהטאָ אַז האַמאַנגַהַן טמַן געלַה, אם היימַן האַט פערשלאַסַען אַז דער קאָסַע!

— אָאָא ! — הָאֵת דִּיקְכָּאָן אֲמַרְבָּעֶל נַעֲמָה
בְּצָרְעָטָעָנְדָרְג פָּן שְׁבִּיגָעֵל, פָּאֵר וּלְכָעֵן עַר הָאָמָּ
ךְ נַעֲקָמָת . — הַיִּסְטָ עַב, אֲוֹ אַחֲרָה תָּאֵם אַיְיָר
עַזְּקָרְאָעָ אֲיִפְּנָעְבָּאָט דֻּרְעָזָק, אֲוֹ רָעָ כָּאָרָד אֲזָּ
עוֹזָעָן אֲסִיבָּת פָּאָו אֲזְפָּעָרָאָבָּט, אֲזָּן אַלְמָסָמָאָזָן
זַקְנָעָן — רָחָ נַבָּה ? — אַלְמָסָסִיבָּת פָּגָנָם
רְשָׁתָעָן סָאָרָד אֲזָּנוֹעָן רָחָ נַבָּה אֲזָּן פָּן צְוִוָּיָעָן
— רָחָ אֲיִפְּנָעְרָאָכָּת... מִיטָּ אֲנוֹעָיָעָן גַּעַפְתָּלָל פָּאָ
קְמָת ?

— אֲזָּקְפָּעְרָאָבָּעָה נַיְשָׁת !

— זוּ פְּעַרְשָׁתָעָם אֲזָּהָר נַיְשָׁת אֲזָּא פְּשָׁטָעָ
אֲזָּק ? — הָאָתָּה דַּעֲלָ גַּהְיָיָמָנָעָנָט אֲזָּהָ נַעֲמָן
יִתְּהָ פְּלִיאָעָם, — מַלְאָ וּלְאָרָיךְ דִּי נַאָר
עַזְּנִיָּה דְּרַעְקָלְעָהָרָע... אֲזִיף עַפְעָם אֲגָאָזָן (אֲזָּ
ים נַיְשָׁת, אֲזָּק וּלְכָעֵן) הָאָתָּה וּזְקָאָס דַּעֲרָ
אָגָּזָן, אֲזָּר לְרָזָאָנָרְצָעָעָן דָּהָאָקָז וּזְקָאָזָן אֲזִיף
אָגָּזָן, פָּן לְרָזָאָנָרְצָעָעָן נַאָמָ... נַגְּ, הָאָתָּה עָרָ וִי
אָגָּזָן אֲזִיךְ דַּעֲלָ גַּהְיָיָמָנָעָנָט... בְּגַעַנְגָּעָן מִיטָּהָיָיָ
אֲבָשָׁפָאָנָרָט, דְּרַעְשָׁהָן אֲוֹ תִּיְאָמָן נִיטָּ אֲזָּהָר אֲזָּ
עַח אֲ פְּעַקְעָל גַּעֲלָה, אֲזָּהָר אֲזָּן אֲוֹ וּלְרָעָן גְּרִימָ
אֲזָּר אֲהָדָם בְּעַפְלָעָה, אֲזָּן דָּאָט אֲזָּהָר דְּרַעְשָׁתָאָכָּעָן...
עַרְתָּאָן הָאָתָּה עָרָ גַּעַזְוָאָגָּזָעָן דִּי לְאֲבָעְרוֹקָא אֲרִינָ
עַזְּעָעָן וְקָמָת אֲהָדָם אֲזָּן אֲרָאָשָׁקָעָן, צְמַעְפָּאָה
עַזְּעָעָן בֵּי כְּאַגִּיסְטָרָאָזָקָא נַאָמָ, אֲזָּן דָּאָטָם זַי אֲזָּ
זְרַעְשָׁאָכָּעָן, נַעַמְעָנָדָגָן נַקְמָת פָּאֵר אַחֲרָה מַעֲרָאָתָם.
עַה דָּאָטָם זַי דְּרַעְמָאָרְגָּעָט, זְמָטָעָר בֵּי אַפְּקָר
עַגְּעָמָעָן הַוְּמָבָּגָן גַּעֲלָר... דָּאָטָם אֲזָּא אֲנַגְּעָמָעָן

דָּשֶׁר נְאָמֵת

הראקמאנ? אוֹו עַם גָּנוּעַן אַחֲרַכְתָּגָעָה נָאָנָּג פָּוּן מִיּוֹן
וּוְשָׁטָן צָוְזָבָן רַעַם פֻּרְשָׁזָן, וְאַסְמָה זָמָס-עָרָבָן
שְׁתַּפְעָן דְּרַעַתְעָהָעָן וְעַם טָוְשָׁטָעָן קַעְרְפָעָרָן פָּאַדְשָׁר לְאַלְלָא
בְּעַנְהָקָא?... אוֹו עַם גָּנוּעַן אַחֲרַכְתָּגָעָה תְּשָׁעָה אַנְהָה
עַה דְּרַאָט אַהֲרָאָי בְּעַרְוִיבָט דְּרַעַם טָוְשָׁטָעָן קַעְרְפָעָר!
— רַיְהַתְהָת אַיְלָעָרָע אוֹו גָּנוּעַן אַרְכְּטָגָעָן
אַבְּעָה וּוְרָאָזָן זָעָנָת אַהֲרָה גָּעָקְמָעָן צָוְזָבָן אַיְינָן
פָּאָל ?

— עַרְשָׁתְעָנָם, וְאַלְלָעָרָה אַטְגָּנָעָלְקָהָגָט דְּרָאָט
מְעַמְּסָרָן... תְּהִיסְתְּ עַמְּ, אוֹו עַם דְּהָמָט נְרַיְילְדָן נְעַמְּגָנָט
נְעַמְּלָטָם זְיָן, אוֹו עַה וְעַט אַזְיָץ צְוַנְעַהָמָעָן נְאָדָן
עַפְעָעָם... וּכְךָ הָתָה אָזָן אַזְיָץ אוֹו עַם שָׁאָקָעָן וְאַזְיָץ גָּנוּעָן:
עַרְשָׁתְעָנָם אַרְזָנְטָעָרְגָּרְקָעָן פָּוּן אַהֲלָר דְּאָדוֹן דְּרָעָם
עַרְשָׁתְעָנָם מְעַדְלָאָהָן אַזְיָץ אַהֲרָה פֻּרְשָׁעָטָן אַזְיָץ לְאָמָן
בְּפָאָהָרָד... בְּעַתְהָרָה אַזְיָץ אַרְזָרְקָעְלִיָּעָטָן אַזְיָץ דְּזָי
סְטוּנָעָן אַזְיָץ נְאָהָנְגָטָרָה אַזְיָץ נְרוֹזָעָס סְטוּמָעָגָעָלָה אַזְיָץ
אַזְיָץ דְּזָרְהִיאִיטָן, אוֹזְזָרָה גָּעָכְטָעָן צָוְזָבָעָן צָוְזָבָעָן
אַזְיָץ וְזָקְרָה גָּנוּעָן אַזְיָץ דְּרָעָה גָּנוּבָה... אַזְיָץ בְּזָי מְרָטָה
אַהֲרָה אַזְוּקָה אַזְיָץ לְאַמְבָהָרָה אַזְיָץ אַוְיְבָקְעָלִיָּס דְּרָעָם
סְעוּרָאָלָהָן, אַזְיָיךְ וְזָלְלָעָן אַזְיָיךְ דְּאָפָה גָּנוּבָעָן אַזְיָיךְ
גָּנוּבָעָטָן דְּזָי וְוִיכְתָּבָעָן אַיְינְגָּאָלָעָן.

פָּאָה דְּהָרָה טְהָרָאָה וְזָנְגָעָרָה דְּרָאָט פֻּרְשָׁאָט
בְּגָאָקְמָשָׁן פָּוּן מְהָרָה הַגְּרָעָרָה וְלְאַטְעָמָעָם.
— זָעָנָת אַהֲרָה זְיכָרָה, אוֹהַי אַלְטִינִיאָלָעָן תְּאָפָהָעָן
אַשְׁיָּקָהָמָעָן ?

דָּשֶׁר מַאֲדָן

**ברוייסער
שפאנעלדער**

סעבס אצ'יאגעלער דאַמאָן

שעראכזונג — ס'או זעה אויך, אַזְבָּרְעָה שְׁפִיל :

גיה ועם שמיינען, זעט אאדר אוּהָם אֲרַעְכְּתָן
טַחַפֵּן נְרָגָה פָּזֶן פֻּעָרָאָבָטָן... אָזֶן אַמְּבָעֶן עָרֶן

הוועז, ווועט אראה איזהם אויעסטען אויעסטען
פָּנָן ווועט אײַגענען וווערטער... אָזֶן צִי אָזֶן ווועט

נִפְרָעַד הַיּוֹנֵת וְצָעַן אֲחֵן מַזְרָעָם.. עַר וּעַט כ'
שְׁטָעָהָן פַּגְקָטָן, וּזְמִינָה, אֲזֶן זְוִיָּה קַאנָע אַזְמָ

טַקְמָבָן וְאַרְגְּנִישָׁם זָנוּן...
טַקְמָבָן וְאַרְגְּנִישָׁם זָנוּן...

— וְעַלְעָן מֵה עַם טָמֵעׁ וּשְׂעִיר! — הַאֲתָּה
נְחַיִּים־אֲגַעַת קָאַלְתָּ גַּעֲנַט־פֶּרֶט — שׂוֹיְגַעַת

אֲשֶׁר־כָּל־בְּעִירֵינוּ גַּם־קָאָן נָהָר אֲפָרְבִּיסְעָנָעָר כְּפָחָכָרָה. דָּעַר וּזְאָסָם אֲפָעָר אוֹ אֲפָחָדָן... עָר

בערבותנו אין איז כראקען ערלא!... ערד דאמ און
אַלטשע געטן וווען מיר האבען איזם אַנְגָּעוֹן

בשאלה, אם זין שעפ' אוו דערזאנען, אזן אין
נשאלען אָ: ג'חלשטעה ווען מיה האבען איזהן

**נחייתן ראמ בלאען צלמי'על... מיט אמא פעה
פאם נימשת שוזעה צז רעהן...**

— ווּמָן אֲזִינְתָּה רַאֲרָף עַד קֶםְנוּן אַהֲרֹן ?
שָׁאַלְמַשְׂנָכִי דָּבָר אֵיךְ גָּעָשָׂן אֵיךְ

— לאלב עלה. כתם אנדרער ווערטער: אין!
— לאלב עלה. כתם אנדרער ווערטער: אין!

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

אָמֵן זֶה אָזְדַּעֲגָא בַּיָּם קִיזְעָרָנוּ וְלֹא אָבְגָּד אָנְדָּגָה
בְּעִירֵינוּ.
וְלֹא תְּמַאֲגִיעָנוּ נָאֵד וְלֹא אָזְדַּעֲגָא הָבָגָעָה
גְּזִיבָעָנוּ צַיְקָמָנוּ נָאֵד מְאַטְבָּאָעָין גְּעַמָּה כֵּן דָּא
דְּזִדְבָּגָן-קִידְרָעָן, וְלֹא אָזְדַּעֲגָא פָּאָרָעָלָבָא, אָזְדַּ
עַמְּתָאָמְמַעְבָּא עַיִּינָּה דָּעָם וְלֹבָעָן תָּאָן בְּנַעֲמָן-צָבָא
וְלֹבָעָטָהָנוּ וְלֹבָעָנוּ בְּיַיְדֵ רַעֲנָגָן-פָּאַרְעָנָה.

דו' נישאלאי דער | טער

האט אויפגענעםצעד משה מאנטעפיארען (אנ' אינטערעסאנט קאפעטעל פון דער יודישער גושיכטע אין רוסלאנד)

פָּזְבַּעַת אֶל יְמִינֵךְ בְּפִתְחָאָן אֲלֵי מַעֲמָכֶם אֶל אַחֲרֵיכֶם
צְלָם מַכְסְבָּאָן וְנָאָף קִסְמָלָעָה, אֵין וְעַמְעַבְדָּבָר דָּבָר
עַם אֲזֵן גַּעֲזָעָן כְּאַגְּנָעָמָרָה דַּי גַּעֲנָעָץ אַרְבָּיָת וְגַּעַן
גַּעַן דַּי דַּיְשָׁעָן עַנְגָּנָם. דָּעַר גַּרְאָפָּה האָט אַמְּגָעָנָה
אַמְּגָעָפָּאָעָן הַעֲכָמָט-בְּרִיטָלָן אֲלֵן דַּי הַאֲבָנָן פָּעָר
בְּאַכְּמָן צְוָעָשָׂעָן בְּנֵר דְּגָכְבָּר אֲשָׁעה צְמָר.
רַעֲנָנִיגְתִּי מִיטָּן בְּיִנְעָכָר, הַאָט מַאֲמָמְפָּאָעָן גַּיִּי.
דָּעַר אַמְּאָל אַבְּדָרְגָּוֹרָהָת אֲלָעָ פְּרָטִים בְּגַעַן דָּעַר דַּי
דַּיְשָׁעָן לְגַעַן אֲזֵן רַמְלָאָן. אֲזֵן מַסְעָלָהָה דָּעַמְּתָן פָּה-
בְּקָרְתָּה דַּר נַזְבָּרְמַעְרָהָה דַּעַמְּשָׁיָת, גַּאֲמָת דַּי גַּאֲמָן
אֲזֵן רַמְלָאָךְ וְעַנְעָן נַרְזִיכָּס פְּאַמְלָאָסָס אֲזֵן דָּעַמְּתָן
עַרְכָּלָרָהָת אֲזֵן יְזִידָשָׁע לְגַעַן מַזְיָּן וְהַבָּאָנָד אֲזֵן שְׁלָעָתָן
פְּרָעָמָהָה גַּאֲמָת דַּי דַּאֲלָמָעָן דַּי אֲרָם תְּגָמָד. וְגַּעַן
ニְשָׁתָּה דָּעַר תְּלָמָה, נְאַלְתָּהָן דַּי זְזָעָן: פָּשָׁעָן גַּבְעָתָעָן
כְּגַעַשְׁעָן אֲזֵן מְחַמְּתָן דַּעַם מְאָלָט דָּאָם רַבְּשָׁעָן פְּאָלָמָן
פָּזְבַּעַת אֲזֵן מְעַזְעָמָן דַּי בְּגַעַשְׁעָר אֲזֵן חַרְבָּלְבָּעָר.

בדיער קייזר האט איזנער געלעבעגן מאונגענטער איזער
ד' שושוען-זיגטערן פון דעם זיךיש - איזיש
עם און איזdem דערצעטלט איזיגענערת מערז אונגען
אנו-גערזפער גיזישער דעם אראל, איזצע איז
הדרקן זיין טאנש צ בלאאנדרלען ד' הדען איזיפ
וואגן איזיב נאָז ד' אלטער געדעגן פון דער
עד אַמְפּוּרֶעֶץ וועלטן איזהן ערלזיבער.
מאונגענטער איז געווין שעראליד ערלזיבער
עד שילזידונג פון קיזיש מיטח זעד איז
ענען זיזישער דעם אַלְעָזָעָן. עט האבען זיך
דעם ד' האָס זיך אַפְּג גושטעלט קאָפְּזִיך, זיך
זונד שפעטער אליז אַבְּזַעַדְקָט. מאונגענטער איז
פְּזִיך אַבְּעָר לְשֵׁט פְּעַדְלִירָעָן. ש' איז שען גע-
געווין צ רעדען מיט סְפָּרָט אָן מיט פְּרִין-
זון לע' האט אַזְגָּן געטנט צפְּסְפִּיך :
אַבְּעָר אַזְעָד מַאֲעַטְמָעָט קָנוּ דָּאָר גַּרְעָנָעָן
עַלְעָעָן.

עַדְזָה האט דער קיזיש געטטפְּצָה :
אָן הדאת אָן אָן גַּעַל עט דענערוינע.

משות מאנטקופיאצען דער בעריה מהטנא יאנזישען פאלאנדרה און עסלאן, איינער פון די ברענטשע פעל זיין; זילקיזטען, וואם דאס יווענשטום בכלל און דאס עונ- פאי דער זילען זידענעם בפיט זאט איז'זעגעגען איז באזיגען לאיגד-הנדערט — און געווען העכט-גלויליך יענען שאג, ווען ער דאטן, מאבענרג א רייזע סיין זומלאהן, בכר איסטנוזיקען, און עס זאל פערבעטערך וועען די לאגע פון די זידען — געדראטט נעהן ציט רוטשיינר פאי צייגד אלעך אמאידערען איסצטוצעלען עפעט בי אדים פאי די רזטמען ידען. זיין לאגע-יעדריגען דלאט און עיפלט געהארען.

ער דאטן זיך געטמען צהרייטען. זיין געווועה דהיליך פאי אונ פיעילדיכער איז'פנדאטער, האט מאונטער איזער אונגעטען זיין מיליטער-יעישען אוניפארם אלס האלאגנעל פאי דער ענגלאשער ארטמען נאך און די זינט יהודען אבעד ווען ער און שין געזען פולקלאַס אונגעטען, און דאטן זיך גענישט צע פאהרען צטמֿ קײַזער לְהִיטְדָּעָה אַפְּגָּנִים-עֲדָשָׂעָר שְׁוֹהָר, און פְּלַצְלִינְגָּן גַּעֲלֵמְטָנוּ אַקְרִישָׁר מיט דער וְדַעַת, אָזֶן גַּעַד דָּאַטָּן די אַזְרִיכְעָנִי אַפְּ-

ד' תבנום אן בירט

דיבנער ווועגןעד, זונן פון בערהמאטען קאַטְפָּזִינְטָג
דֵּיכָּפָּר ווּגָּנוּעָּר, רַנְדָּט אַרְוָם פִּיטָּם טַאֲסָקָאנְגִּינְּגָן
(לִינְגָּה) זֵי פֶּרְשָׁעָהָפְּצָדָע ווְאַגְּבָּגָר. פָּעָטָס . שְׂמִילָר

— אָזֶךְ וְעַל פָּהֲרָעָן — וְאַגְּתָן שְׁמִינִיתִי.
 — נִין, עַם אֱמֹן מִין נָעֲנָשׂ, אָזֶךְ וְעַל פָּהֲרָעָן,
 ואָגָשׂ פָּעַמְדּוֹשָׁקָה.

— דָּעֵר סְעַדְרָעָטָאָר פָּון אַמְּקָאָם, פָּתְּנָאָפִיטִישׁ, רָאָת
 עַהָּלָשׁ שְׁלֹום כָּאָכָעָן :

— נִין, חִבּוֹתָה, אָזֶךְ וְעַל שְׂזָן אַלְיָין צְמָהָרָעָן
 וְעַל אַסְמָפָעָר.

— ואם? — אוון אוון ענקאכט נעהארען פעל
וישקאו. — עם אוון נישט דיזן וואר, אוון אונז, ואונך
או אונראָפּ פון זיך די נאנגע פעראנטואָרטילריקיט:
— סְנַס אַיְדַּר דָּעַר טִוְוָוֵיל, — דָּאַטְן גַּעֲנָמִים
ערר סְטֶרְעָן-שְׁטֶשְׁקָוּן — פָּאַלְדָּר שְׂאַן דִּזְן, פָּוֹנָאַל
וְעַד אַזְּבָּה אַזְּבָּה וְעַד אַזְּבָּה וְעַד אַזְּבָּה
וְעַד אַזְּבָּה וְעַד אַזְּבָּה וְעַד אַזְּבָּה וְעַד אַזְּבָּה

באלטער פון זיך פְּתַחֲנָעַטַּס...
 טראכטונגעריג אט אויז איז שטשזקן צאנעקויט
 צי דיא טאערען פון אנטיגווער דראָג.
 רעם "פִּיקָּס" קינדער, עעליכע האבען נעהאַינֶּס
 אָן עַן דראָג, האבען נעהאַט דֵּי חֹקָה, אָאָף דֵּי תָּוָעֵן
 פִּין זונְדַּאיַּפְּטָגָן בֵּיז זָקָאנְטָרָגָן האבען
 וַיְיַ אַפְּנָהִית דֵּי טְוִיעָרָעַן, אָהָג עַפְּנָעַנְדִּי, פְּלַעַנְעַן
 וַיְיַ אלְּעַ מַאְלָן אַכְלָהָעַן רַעַם אַגְּנָעָקָטָעַן אָטָּה
 שְׁרִיעַן אַפְּפִין קָזָל: "פְּעַטָּרֶל, פְּעַטָּרֶל, אַ מְהֻנָּה"
 לְעַ! יְעַרְעַרְעַר האָס וַיְיַעַפְּס נַעֲבָעַן, אָן וּזְרַעַן
 וְאָט וַיְיַנְשַׁט גַּעֲנָבָעַן, יְגַעַם האבען זַי גַּעֲנָבָעַן,
 רַעַם "פִּיקָּס" קינדער האבען זַי אויז נַעֲפִירַט, זַי
 קְּלַיְיָהָן בְּנַבְּרָאָרָאָן מַאֲמַרְתָּאָה
 כְּאַפְּנָעַטַּש אָז אַז אַפְּנָעַטַּבָּאָן פְּלִיָּה
 זָהָם וַיְנַעַר מַאֲכָלָה, אַרְזָנָעַרְעַנְגָּעַמָּן דֵּי נַעַמָּה שְׂטָרָ
 עַל אָז פְּהָעַטָּה פְּאַרְעָן וּלְאַסְפָּעָר. עַד וְאַתָּה
 עַגְּנוּמָעַ רַעַם וַיְלַבְּעַן וּלְאַסְפָּעָר, וַיְעַגְּזַעַן יוֹלְבָּעַן. עַר
 אָאָס גַּעַנְתָּם פְּאַסְפָּאַיְתְּשָׁעַן, אָז דָּאָס אַז דָּרָה בָּעַס
 עַבָּר וּלְאַסְפָּעָר אַז שְׁמָטָן.

המגנַט זונען ווי אלע געוועסען בײַם מְלָאָר. אַת
פלזטילינגן אוין עפּעם דארכִינְפְּלוֹוֹןְעַן, אֲזֵלְגֶּבֶן גַּעַד
טַגְן, אֲזֵשׁוֹינְדֶּרֶל גַּעַטְן פָּאָר דַּי אַזְגַּעַן. ווי זונעט
געוֹאָרָעַן אַבְּעָרוֹחָאַשְׁת אַזְנַעַן דָּרְוּעַהָעַן: אַזְיַקְעַן
ערְלָעַד וַיְצַטְעַמְעַנְשׁ אַזְנַעַן דָּרְרָהָט מִיטַּר דַּי פִּימַ
די רַעֲדָרַ האָבָעַן וַיְצַחְגַּדְיַן גַּעַרְעָהָת. צְבָרָה
הָאָבָעַן פַּעֲרָגָעַן אַינְגַּאנְגַּעַן צֵוַי שְׁרִיעַן "פַּעֲטָעַל,
אַמְּפַנְּהָה", פַּעֲרָגָעַן צֵוַי וַאֲרָפַעַן אַשְׁטַנְן. ווי דָּא
בעַן נָאָר אַרְזִינְגַּעַלְאָוָן אַקְוּסְטַשׁ אַזְנַעַן דַּד גַּעַלְאָמָס
לוֹפְּזַן אַבְּאָזְנְאַנדְרָעַר... פָּאָר ווי דַּעַגְעַן גַּעַלְאָמָס
עַתְּלָכְעַן הַינְטַמְט שְׂוִים אַזְנַעַן מְזַיְלַן; הוּאָם, תַּאֲבָעַן
עַתְּלָכְעַן אַגְּכָפַעַן דַּעַם וַעֲלָאִמְפְּרִירַעַס פָּאָר דַּי
פִּיכְסַבְעַן. עַה האָט גַּעַשְׁרָעַן אַזְיַקְעַן ווי אַזְנַעַן דַּי הַגְּנַט זְנַעַן
גַּעַשְׁרָגְגַּעַן הַעֲכָרַ פָּאָר אַזְיַקְעַן. וַעֲלָאִמְפְּרִירַעַס
זְנַעַן וַעֲלָאִמְפְּרִירַעַס. אַזְקַדְעַבְעַן נַעַמְרַקְעַלְבָּל נִישְׁטַבְעַן.

דאם ערישטע מילידעל פונם לעבען פון דער היליבטיגער יוגעבט איז רופסלאבד.

בִּקְלָאֵי בַּגְדָּאנָן

האנז גווען. בעונשען פערמאנגען האם איפסעל ז' עלב בענמען. איזאָן קסענאָפָאנְטָאָזָה דער זייזטער.
אייזאָן נאָאַזָּלְעִזָּה דער שואָרְצָעָר, דער פרײַטְלְפָעָז
יקער טיאָגָעָל ! רעם זייזטער האבען צאר נער גאנט
אַזְגָּהָק — וְאַגְּגָאָ, אַזְגָּאָ דעם שָׂזָּאָרְצָעָן — וְאַגְּגָאָ
מעהָרָהָסְעָנְגְּתִּילָס פְּלָעָעָן סְפִּיר אַהֲרֹן רְזֶפֶעָן נְאַלְמָאָעָל.
אַזְגָּהָק בעז נִשְׁתַּחַת פְּלָעָעָן טְרָעָן דֵּי גַּעֲמָן.
את די אַלְעָז רְזֶפֶעָן בְּחוּרִים זְנָעָן וְעוֹנָן נְעָנָעָן,
אַזְגָּהָק, אַזְגָּהָק זְרָעָהָר אַזְגָּהָק.
יעַרְעַרְעַר דָּאַת גַּעַתָּת זַיְן אַיְינָעָנָעָם רְעָאָז
עהָר. ביַי אַזְגָּהָק עָזָעָן אַזְגָּהָק זְעָזָעָן אַזְגָּהָק
סְמִכְתַּ-זְעָמָסָה", ביַי זְמָגָעָן. — אַגְּבָּפְּגָּרְגָּרְשָׁעָר,
אַסְלָעָנְדְרִישָׁעָר רְעוֹאָלָהָר. ביַי וְאַגְּנִיסָּטָן — אַזְגָּהָק
יְשָׁוְשָׁעָר מְעָשָׁר, וְעַלְכָּעָן עָרָהָתָן גַּעַתָּתָלָטָעָן אַזְגָּהָק
עהָר דָּעָר גְּרִיגָּר אַלְוָאַטְקָעָר הַמְּפָרָץ, אַזְגָּהָק דֵּי
חוֹזָעָן. אַזְגָּהָק אַזְחָאנִיטָשׁ דָּאַת גַּעַתָּתָן אַזְחָאנִיטָשׁ
זְיִמְשָׁעָן פָּן דְּגַנְטָעָן אַגְּאַרְטָלְלָעְרִישָׁעָר רְעוֹאָלָהָר, זְיִמְשָׁעָן
עַלְכָּעָן מְעָן וְהָאַת גַּעַמָּאָט בְּעַנְצָעָן בִּידָעָן דְּגַעַת
אַבְּגָעָן גַּעַוְוָהָר פְּלָעָעָן מִיד אַגְּנִעְרְשִׁירָעָן דֵּי אַזְגָּהָק
אַגְּגָאָ. אַזְגָּהָק נְעָמָעָן כְּמָשָׁן אַגְּאַיְמָלָק — פְּרָז
אַזְגָּהָק.

בצ' רעם תשואקן ; אַזְוֹאן אִיזָאנְטִישׁ פְּלִעְנָם אָזֶן
אגנְגָעָמָן מֵת דִּפְנִינָה דְרֻעָהָן, דְרֻעָהָן אָזֶן
אַרְזָמָלְעָפָעָן. עֲרַ פְּלִעְנָט אַרְיִינְלָעָעָן צְוִי זַי אָזֶן
זְיַעַשְׂנָעָגָעָן אָזֶן אַזְוָן : אָרְ וּמְטַבְּזִין קְמָעָן
וּזְיַעַלְבָּטָסָטָא אַרְבָּיִת אָזֶן "אַטְשִׁיקָעָן" אָזֶן גַּעַן
אַזְטָאָזָטָא אַזְפָּרָאָמָעָן אָזֶן קְלָבָב, צְנוֹזְפְּשָׁטָעָעָן דִּי בְּנָגָן
מִירָט יְעוּמָאָדוֹס אַגְּנָטָעָרָשָׁרָפָט.
מִירָט דְּאָבָעָן דְּרָעָמִיס אַלְעָמָעָן אָזֶן אַזְקָאָמָפָעָל
אַגְּנָרִינְרָמָן, וּזְעַן מְעַן וּדְאָטָמָנָעָרָפָט שִׁקְעָן צְיַ אָזֶן
אַגְּנָיְנָסְטָרְקָאָהָר אָבָעָן בְּלָעָן אַגְּבָטְרָקָאָהָר פָּאָ
אַזְקָאָמָנָעָלָגָטָסְלָאָהָעָן.

1- טער סלאנו-פיגט סינא-טעאטער אווי לאו **SPLENDID**

הוינט אונ פאלגענדע טונג!

1- טער קלאנג-זינגן-דער אווי רפודוויזער
פילם פון פזונזויישער רוקדזקזיב

דער זינגער פון מאנפארנאס

אגטערן פרטנטקטרט, פון פראג, אטבאסאדער!

דער זינגער פון מאנפארנאס!

אווי א האנדו-שענונג פזונ קלאנג!

בזונזונען יונפאניען פון קלאנג!

שטייט פון אנטט פון דער פראיזר אטראך

ANDRE BAUGE

דרונזעל אונגעט זונען דון JUAN DON

טיבון אונטיל פון בראון אונ רומטמן

טיבון אונטיל דער אטראיך אטער.

טיבון פון פליינער אונ זומרטען 10 אונוואר.

טיבון פון פליינער אונ זומרטען 4,3,2,1 גט.

לעטנע אפשידס פראטהוונגע פון הורמן טראזק

אנ דגונע נירשען טענער דער דן ואו פאלדארכנט

ענונג דן נאטשפלין פון דעליכטן אטיטטט האט

עטאנצען אודר מיט א נידסטע רמאלאטה אט

טאנצערעלען ערפלן.

אייפיז אלטטען פון פאלטן גען דע טעטנטש

בענצע אונ ווישקאו, איטס אונ ער געקטשן קי

לארו צי קאנפער חורה אונ דאט גאלטראפעז זי

חרטער אונ נאסט נאן אווי 4 פראטהוונגען.

סאיגען, שבת, 4 אונטונג אונ ביאטן, זונגע

אונגען, וועט געלטט זטט זונגעט זונגעט זונגעט.

שפאלט איסגעטמען פיעסן מיט גענונג דער אונ-

גענאנצער מיט פאלטן.

